

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ОДАУ

проф. *Михайло Брошков* Михайло БРОШКОВ

« 13 » *травня* _____ 2022 р.

ПРОГРАМА

усної індивідуальної співбесіди
для вступу на навчання для здобуття
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за ОПП «Захист і карантин рослин»
галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство»
на основі ОР «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст»

Одеса 2022

Програма фахового вступного випробування при вступі на спеціальність 202 «Захист і карантин рослин» для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі ОР «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст» на перший курс розроблена:

доцентом , к.б.н. Олегом КРАЙНОВИМ;

доцентом , к.б.н. Інною ГУЛЯЄВОЮ;

доцентом , к. с.-г. н. Галиною БАЛАН.

Гарант ОПІ: професор, д.б.н. Діма Мілкус Б.Н.

Розглянуто і схвалено на засіданні Вченої Ради
агробіотехнологічного факультету
від « 11 » 04 2022 року протокол № 8

Голова вченої ради Ірина ІРИНА ІЩЕНКО

ЗМІСТ

	ВСТУП.....	4
1	БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ	5
	1.1Хімічний захист рослин	
	1.2Біологічний захист рослин	
	1.3Ентомологія	
	1.4Фітопатологія	
2	ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ І СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	6
3	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	7
4	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	8

ВСТУП

До участі в конкурсі для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Захист в карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» допускаються особи, які мають документ державного зразка про здобутий ОР «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст».

Мета вступного випробування – перевірка знань, умінь та навичок абітурієнтів програмним вимогам, з’ясування компетентності та оцінки ступеня підготовленості вступників для отримання другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин».

Вступник повинен володіти сукупністю видів діяльності, які передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра за напрямом «Захист і карантин рослин». Вступник повинен:

- виявити базові знання з теорії і практики основних дисциплін, що виносяться на вступне випробування: фітофармакологія, біологічний захист рослин, фітопатологія, ентомологія;

- знати сучасні засоби захисту рослин від шкідливих організмів, хвороби рослин, шкідники на основних сільськогосподарських культурах, систематичне положення, біологічні особливості шкідливих організмів;

- продемонструвати навички творчого критичного погляду на поставлені практичні завдання та розробки обґрунтованих пропозицій щодо їх розв’язання.

1.БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ

1.1. ХІМІЧНИЙ ЗАХИСТ РОСЛИН

Класифікація хімічних засобів захисту. Основи агрономічної токсикології. Санітарно-гігієнічні основи застосування пестицидів. Вплив пестицидів на оточуюче середовище. Фізико-хімічні основи застосування пестицидів. Засоби боротьби з шкідниками рослин. Фунгіциди. Гербіциди. Дефоліанти і десиканти. Регулятори росту і розвитку рослин, ретарданти. Комплексне застосування пестицидів.

1.2. БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ РОСЛИН

Механізми природної регуляції чисельності шкідливих організмів – як основа біологічного методу захисту рослин. Основні групи біотичних чинників, що регулюють чисельність шкідливих фітофагів та бур янів. Продукти життєдіяльності організмів. Біологічні засоби захисту рослин та біотехнологічні основи їх виробництва. Біологічні засоби в інтегрованому захисті рослин.

1.3. ЕНТОМОЛОГІЯ

Методи захисту рослин від шкідників. Багатоїдні шкідники. Шкідники зернових злакових культур. Шкідники рису. Шкідники однорічних зернових бобових культур. Шкідники багаторічних бобових культур. Шкідники цукрових буряків. Шкідники льону. Шкідники конопель. Шкідники соняшнику. Шкідники ефіроолійних культур. Шкідники картоплі. Шкідники тютюнових культур. Шкідники капустяних культур. Шкідники лілійних овочевих культур. Шкідники зонтичних овочевих культур. Шкідники гарбузових овочевих культур. Шкідники овочевих культур у закритому ґрунті. Шкідники плодівих культур. Шкідники суниць і малини. Шкідники смородини і агрусу. Шкідники виноградної лози. Шкідники полезахисних лісонасаджень. Шкідники листяних порід. Шкідники хвойних порід. Шкідники зерна та інших сільськогосподарських продуктів під час зберігання.

1.4. ФІТОПАТОЛОГІЯ

Поняття про хвороби рослин. Класифікація хвороб рослин. Неінфекційні хвороби рослин. Інфекційні хвороби рослин та їх збудники. Динаміка інфекційних хвороб. Імунітет рослин до інфекційних хвороб. Методи і засоби захисту сільськогосподарських культур від хвороб. Хвороби зернових культур. Хвороби зернобобових культур. Хвороби багаторічних бобових трав. Хвороби технічних культур. Хвороби картоплі і овочевих культур. Хвороби плодівих культур. Хвороби ягідних культур. Хвороби винограду.

2. ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ І СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Базову контролюючу програму розроблено відповідно до вимог рекомендацій, затверджених Міністерством аграрної політики України та Міністерством освіти і науки України (Сухарнікова. Ю.В. Рекомендована практика конструювання тестів професійної компетенції випускників вищих навчальних закладів. Київ: Аграрна освіта, 2000. 38 с.).

Зазначена робота включає завдання відповідно до переліку знань та умінь, наведених у варіативній частині ОКХ, яка складена відповідно до стандарту. Освітньо-кваліфікаційна характеристика узагальнює вимоги до змісту навчання відповідного спеціаліста, визначає його місце в структурі економічної діяльності, вимоги до його професійної компетентності і іншим, соціально важливим властивостям і якостям особистості.

Під час усної індивідуальної співбесіди абітурієнт повинен підтвердити не тільки наявність знань, навичок і умінь, а й здатність приймати правильні рішення. Базова контролююча програма включає всі завдання з дисциплін природничо-наукової підготовки і дисциплін професійної підготовки. Усна індивідуальна співбесіда містить перелік білетів, які складаються з теоретичних питань, взятих з базової контролюючої програми. На кожне теоретичне питання повинна бути правильна відповідь в письмовій чи усній формі використовуючи платформи MOODLE/ZOOM. На підготовку до відповіді відводиться пів години, на відповідь до 10 хвилин. Комісія оцінює правильність відповідей і за критеріями оцінок підводить підсумок.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

На індивідуальну усну співбесіду виноситься 4 довільних питання із загального переліку питань для індивідуальної усної співбесіди.

Рейтингова оцінка за відповідь на кожне питання індивідуальної усної співбесіди має максимальний бал – 50 балів.

Максимальний бал за чотири відповіді складає – 200 балів.

Таблиця 3.1. Значення рейтингових оцінок в балах за виконання завдань індивідуальної усної співбесіди та їх критерії

Оцінка в балах за відповідь на одне запитання	Критерій оцінки
45-50	Відповідь вступника на запитання повна, розгорнута, відображає сукупність усвідомлених знань із дисципліни, аргументовано розкриває основні положення, демонструє знання та розуміння всього матеріалу в повному обсязі, має чітку послідовну, логічну, обґрунтовану структуру, вказує на знання з дисципліни в системі міждисциплінарних зв'язків та здатність вступника самостійно, упевнено і правильно застосовувати знання, вирішуючи практичні завдання, відображає вміле й точне формулювання висновків та узагальнень, має коректне мовне оформлення з використанням сучасної термінології.
35-44	Відповідь вступника на запитання повна, розгорнута, відображає знання та розуміння всього матеріалу з дисципліни загалом, чітко структурована, характеризується послідовним, логічним, обґрунтованим викладенням матеріалу з формулюванням висновків та узагальнень, вказує на здатність вступника правильно і без особливих труднощів застосовувати знання, вирішуючи практичні завдання, має коректне мовне оформлення з використанням сучасної термінології, проте містить декілька певних несуттєвих неточностей або незначних помилок.
25-34	Відповідь вступника на запитання недостатньо повна й недостатньо розгорнута, відображає знання та розуміння тільки основного програмового матеріалу з дисципліни в обсязі, який дає змогу застосувати цей матеріал, характеризується спрощеним викладенням матеріалу, містить помилки в розкритті понять та використанні термінів, вказує на певні порушення логіки та послідовності в застосуванні певних знань під час вирішення завдань, відображає потребу в корекції мовного оформлення.
менше 25	Виконання не задовольняє мінімальним критеріям.

Результат індивідуальної усної співбесіди «Не зараховано» відповідає такій кількості набраних вступником балів – 99 та менше. Результат співбесіди «Зараховано» відповідає такій кількості набраних вступником балів – 100 та більше.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк С.І., Гончаренко О.І., Рубан М.Б. Сільськогосподарська ентомологія: практикум. К.: Вища школа, 1986. 278 с.
2. Білик М.О. Біологічний захист рослин: посібник до лабораторно-практичних занять. Харків: Майдан, 2009, 424 с.
3. Бобильов, Ю. П. Бригадиренко, В. В. та ін. Екологія: базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків: Фоліо, 2014. 672 с.
4. Бойчук Л. Д., Соломенно Е.М., Бугай О.В. Екологія і охорона навколишнього середовища: Навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2003. 284 с.
5. Верещагин Л.Н. Вредители и болезни зерновых колосовых культур. К.: Юнивест маркетинг, 2001. 128 с.
6. Гончаренко І.В. Будова рослинного організму: навчальний посібник. Суми: ВТД "Університетська книга", 2004. 200 с.
7. Євтушенко М.Д., Марютін Ф.М., Туренко В.П. Фітофармакологія: підручник. К.: Вища освіта, 2004. 432 с.
8. Запольский А.К. Основи екології: Підручник. К.: Вища шк., 2001. 358 с.
9. Кулешов Н.В., Білик М.О., Фітосанітарний моніторинг і прогноз: Навчальний посібник. Харків: Еспада, 2008. 512 с.
10. Кучерявий В.Л. Екологія. Львів: Світ, 2000. 500 с.
11. Марютін Ф.М., Пантелєєв В.К., Білик М.О. Фітопатологія: Навчальний посібник/За ред. проф. Ф.М. Марютіна. Харків: Еспада, 2008. 552 с.
12. Мовчан О.М. Карантинні шкідливі організми. Частина 1. Карантинні шкідники. К.: Світ, 2002. 288 с.
13. Мороз І.В., Гришко-Богменко Б.К. Ботаніка з основами екології: навч. посібник. К.: Вища шк., 1994. 240 с.
14. Мусієнко М.М. Фізіологія рослин. К.: Вища школа, 1995. 503 с.
15. Мусієнко М.М., Серебряков В.В., Брайон О.В. Екологія. Охорона природи: Словник-довідник. К.: Знання. 2002. 550 с.
16. Пересипкін В.Ф. Сільськогосподарська фітопатологія: підручник. К.: Аграрна освіта, 2000. 415 с.
17. Рубан М.Б., Антонюк С.І., Гончаренко О.І. Шкідники польових культур: практикум. К.: Урожай, 1996. 232 с.
18. Сикало О.О., Мовчан О.М., Устінов І.Д. Карантинні шкідливі організми. Карантинні хвороби. Київ: Колобіг, 2005. 412 с.
19. Сокур Л.М. Ботаніка. Курс лекцій. К.: Фітосоціоцентр, 2001. 288 с.

20. Стеблянок М.І., Гончарова К.Д., Закорко Н.Г. Ботаніка: Анатомія і морфологія рослин: навч. посібник. К: Вища школа, 1995. 384 с.